

**Ocena efektywności podstawowych
form aktywizacji zawodowej
w Powiecie Puławskim
w 2010 roku**

**Opracowała
Anna Malicka**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
PRZYJĘTA METODYKA BADANIA	4
1. ŚRODKI PRYZNANE NA FINANSOWANIE AKTYWNYCH FORM	5
2. WYDATKI FUNDUSZU PRACY NA AKTYWNE FORMY	6
3. STRUKTURA I LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PODSTAWOWYMI FORMAMI AKTYWIZACJI	8
4. EFEKTYWNOŚĆ PODSTAWOWYCH FORM AKTYWIZACJI W 2010 ROKU	9
4.1. Szkolenia	11
4.2. Studia podyplomowe	11
4.3. Staże	12
4.4. Prace interwencyjne	14
4.5. Roboty publiczne	15
4.6. Prace społecznie użyteczne	17
4.7. Środki na podjęcie działalności gospodarczej	17
4.8. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	18
5. PODSUMOWANIE	20
SPIS TABEL	22
SPIS WYKRESÓW	23

WSTĘP

Opracowanie niniejsze stanowi analizę efektywności podstawowych działań Powiatowego Urzędu Pracy w Puławach z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w roku 2010, w szczególności:

- 1) szkoleń,
- 2) studiów podyplomowych,
- 3) staży,
- 4) zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych,
- 5) zatrudnienia w ramach robót publicznych,
- 6) prac społecznie użytecznych,
- 7) przyznania bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- 8) refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych na te miejsca pracy bezrobotnych.

Analiza została sporządzona na podstawie danych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz danych własnych PUP w Puławach zawartych w:

- Załączniku nr 4 do sprawozdania MPiPS – 01 „*Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych*” za lata 2009-2010,
- Załączniku nr 6 do sprawozdania MPiPS – 01 „*Aktywne programy rynku pracy*” za lata 2009-2010,
- Sprawozdaniu MPiPS – 02 „*O przychodach i wydatkach Funduszu Pracy*” za miesiąc grudzień 2009 i 2010 roku.

PRZYJĘTA METODYKA BADANIA

W opracowaniu niniejszym wykorzystano następujące wskaźniki:

Uczestnicy programu – osoby, które w badanym roku uczestniczyły w programie rynku pracy; na liczbę uczestników programu składa się liczba osób, które w badanym roku rozpoczęły udział w programie oraz liczba osób, które rozpoczęły udział w programie w roku poprzednim, a ich uczestnictwo zakończyło się w roku badanym;

Kończący program – osoby, które w badanym roku zakończyły udział w programie;

Zatrudnieni – osoby, które podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową w trakcie lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w programie;

Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej (wskaźnik ponownego zatrudnienia) – odsetek osób, które podjęły zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęły działalność na własny rachunek w trakcie lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w programie w liczbie osób, które ukończyły program.

Wskaźnik efektywności kosztowej (koszt ponownego zatrudnienia) – stosunek wielkości poniesionych wydatków do liczby osób, które podjęły zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęły działalność na własny rachunek w trakcie lub w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w programie

Koszt uczestnictwa w programie – przeciętny koszt aktywizacji jednej osoby, obliczony jako stosunek poniesionych na programy rynku pracy wydatków do liczby uczestników programu.

1. ŚRODKI PRYZNANE NA FINANSOWANIE AKTYWNYCH FORM

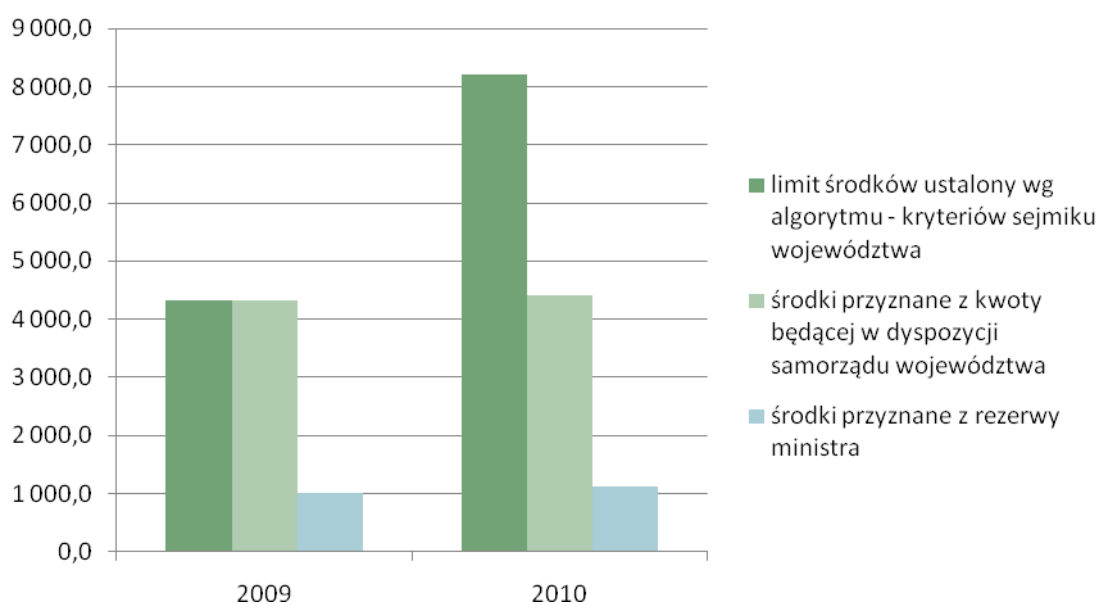
W 2010 roku Powiatowy Urząd Pracy w Puławach łącznie pozyskał 13.725.100 zł na finansowanie aktywnych form w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, a więc o 4.056.100 zł więcej w stosunku do kwoty środków pozyskanej w 2009 roku, tj. o ponad 41 %.

TABELA 1. LIMIT ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY NA FINANSOWANIE AKTYWNYCH FORM W LATACH 2009-2010 W POWIECIE PUŁAWSKIM.

Wyszczególnienie	Rok 2009 (w tys. zł)	Rok 2010 (w tys. zł)	Różnica w stosunku do 2009 roku (w tys. zł)	Różnica w stosunku do 2009 roku (%)
Limit środków FP w tym:	9 669,0	13 725,1	4 056,1	41,9%
- ustalony wg algorytmu - kryteriów sejmiku województwa	4 324,3	8 197,3	3 873,0	89,6%
- środki przyznane z kwoty będącej w dyspozycji samorządu województwa	4 324,3	4 413,9	89,6	2,1%
- środki przyznane z rezerwy ministra	1 020,4	1 113,9	93,5	9,2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Puławach.

WYKRES 1. ŚRODKI FINANSOWE FP NA AKTYWNE FORMY W LATACH 2009-2010 W POWIECIE PUŁAWSKIM.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Puławach.

2. WYDATKI FUNDUSZU PRACY NA AKTYWNE FORMY

Zgodnie z art. 109 ust. 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – decyzję w sprawie wyboru form aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych uprawnionych osób, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla powiatu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, podejmuje starosta, po zasięgnięciu opinii powiatowej rady zatrudnienia. Decyzja ta podejmowana jest w oparciu o diagnozę rynku pracy i jest zgodna z lokalną polityką zatrudnienia.

Wydatki Powiatowego Urzędu Pracy w Puławach przeznaczone na realizację aktywnych form w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2010 roku wyniosły 13 617,8 tys. zł, co stanowiło 99,2% łącznego limitu środków Funduszu Pracy, jakim dysponował urząd na ten cel.

Wydatki przeznaczone na realizację podstawowych form aktywizacji zawodowej w latach 2009-2010 przedstawia poniższa tabela. W tabeli nie uwzględniono wydatków na refundację składek KRUS, badania lekarskie osób bezrobotnych, stypendium z tytułu podjęcia nauki, koszty dojazdu o łącznej wartości 61.600 tys. zł.

TABELA 2. WYDATKI FUNDUSZU PRACY PRZEZNACZONE NA REALIZACJĘ PODSTAWOWYCH AKTYWNYCH FORM W LATACH 2009-2010 W POWIECIE PUŁAWSKIM.

Wyszczególnienie	2009		2010		Spadek/ wzrost w stosunku do 2009	
	Kwota (w tys. zł)	% ogółu	Kwota (w tys. zł)	% ogółu	Kwota (w tys. zł)	%
Ogółem	9 654,7	100,0%	13 556,2	100,0%	3 901,5	40,4%
Szkolenia	713,0	7,4%	1 055,6	7,8%	342,6	48,1%
Studia podyplomowe	16,6	0,2%	97,9	0,7%	81,3	489,8%
Staże i przygotowanie zawodowe (łącznie)	4 809,2	49,8%	5 812,3	42,9%	1 003,1	20,9%
Prace interwencyjne	94,4	1,0%	66,6	0,5%	-27,8	-29,4%
Roboty publiczne	256,3	2,7%	627,5	4,6%	371,2	144,8%
Prace społecznie użyteczne	35,0	0,4%	40,7	0,3%	5,7	16,3%
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	2 761,6	28,6%	4 002,4	29,5%	1 240,8	44,9%
Refundacja kosztów wypożyczenia lub doposażenia stanowiska pracy	968,6	10,0%	1 853,2	13,7%	884,6	91,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS – 01 i sprawozdania MPiPS - 02 za lata 2009-2010.

W roku 2010 wydatki na realizację podstawowych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu były o ponad 3,9 mln zł wyższe niż w roku 2009, tj. o ok. 40%.

W stosunku do 2009 roku wydatki wzrosły na:

- studia podyplomowe (wzrost o 489,8%)
- roboty publiczne (wzrost o 144,8%)
- refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy (wzrost o 91,3%)
- szkolenia (wzrost o 48,1 %)
- środki na podjęcie działalności gospodarczej (wzrost o 44,9%)
- staże i przygotowania zawodowe (wzrost o 20,9%)
- prace społecznie użyteczne (wzrost o 16,3%)

natomiast zmalały na:

- prace interwencyjne (spadek o 29,4%).

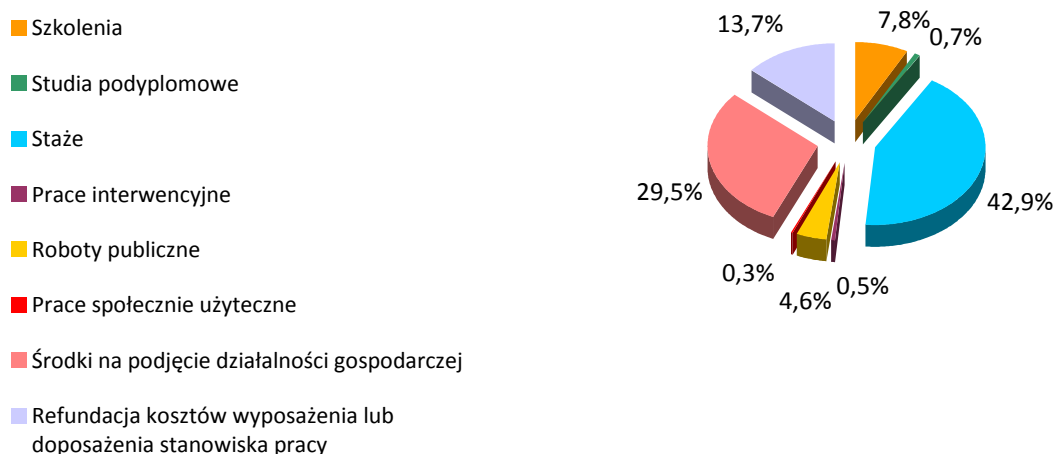
Zmiany w 2010 roku w strukturze wydatków na realizację form aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych związane są z większymi funduszami, którymi dysponował urząd na ten cel. Na zmianę struktury wydatków wpłynęły również sukcesywnie zwiększające się od 2007 roku stawki stypendium wypłacane za okres stażu i szkolenia.

Największy % wzrost w stosunku do 2009 roku przedstawia się w studiach podyplomowych. Duży wzrost odnotowano także przy realizacji robót publicznych.

Zmianę odnotowano również w odniesieniu do wydatków związanych z refundacją kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz udzieleniem środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Związane było to ze zwiększeniem w 2009 roku wysokości dofinansowania (do 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia) a wydatki na ten cel wzrosły odpowiednio o 91,3% i 44,9% w porównaniu do roku poprzedniego.

Spadek wydatków na zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych wynikał z malejącego zainteresowania, szczególnie pracodawców, tą formą aktywizacji zawodowej.

WYKRES 2. STRUKTURA WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY NA REALIZACJĘ AKTYWNYCH FORM W 2010 ROKU

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS -02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień 2010 roku.

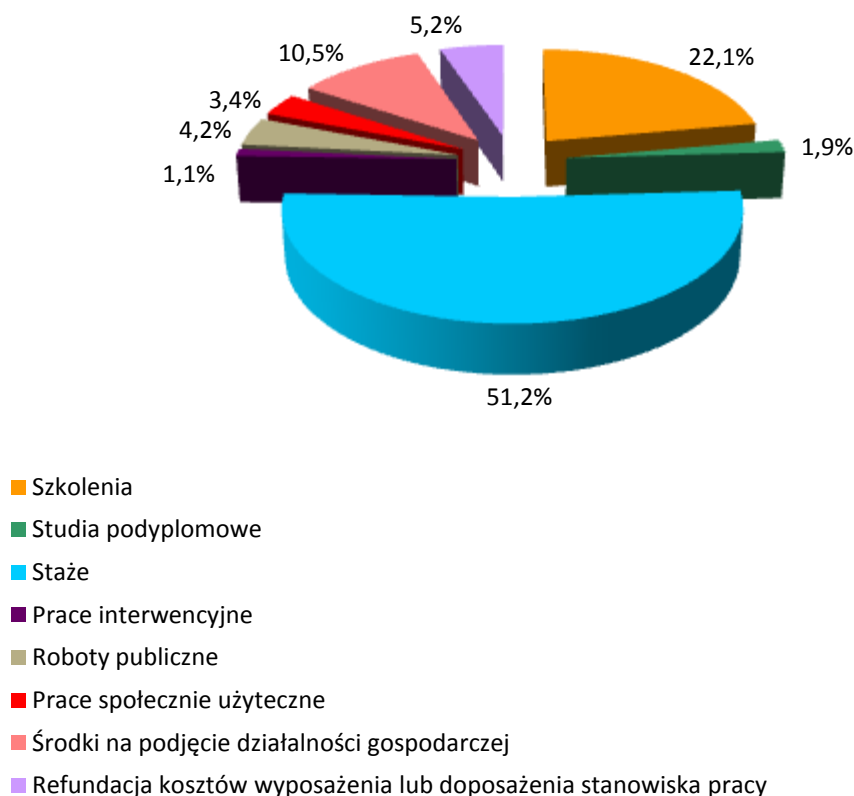
Ponad 86% wydatków na aktywne formy stanowiły w 2010 roku łącznie staże, przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundacja kosztów wyposażenia lub

doposażenia stanowiska pracy. Natomiast niespełna 14% środków przeznaczono na realizację pozostałych form aktywizacji, tj. szkoleń, studiów podyplomowych, prac interwencyjnych, robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych. Prawie 43% rozdysponowanych środków przeznaczona została na realizację staży.

3. STRUKTURA I LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PODSTAWOWYMI FORMAMI AKTYWIZACJI

W 2010 roku liczba osób bezrobotnych objętych podstawowymi formami aktywizacji zawodowej w ramach programów przeciwdziałania bezrobociu wyniosła 1 964 osoby. Najbardziej popularnymi formami aktywizacji były staże i szkolenia. W stażach uczestniczyło 1006 osób (tj. 51,2% ogółu aktywizowanych). Ze szkoleń skorzystało 434 osoby (22,1%).

WYKRES 3. STRUKTURA AKTYWIZOWANYCH OSÓB WEDŁUG FORM W ROKU 2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS – 01 za 2010 rok.

TABELA 3. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH AKTYWNYMI FORMAMI W LATACH 2009-2010 W POWIECIE PUŁAWSKIM.

Wyszczególnienie	2009		2010		Spadek/ wzrost w stosunku do 2009	
	Liczba uczestników	% ogółu	Liczba uczestników	% ogółu	Liczba uczestników	% ogółu
Ogółem	1711	100,0%	1964	100,0%	253	14,8%
Szkolenia	333	19,5%	434	22,1%	101	30,3%
Studia podyplomowe	10	0,6%	37	1,9%	27	270,0%
Staże i przygotowanie zawodowe (łącznie)	1009	59,0%	1006	51,2%	-3	-0,3%
Prace interwencyjne	33	1,9%	21	1,1%	-12	-36,4%
Roboty publiczne	42	2,5%	83	4,2%	41	97,6%
Prace społecznie użyteczne	70	4,1%	67	3,4%	-3	-4,3%
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	153	8,9%	214	10,9%	61	39,9%
Refundacja kosztów wypożyczenia lub doposażenia stanowiska pracy	61	3,6%	102	5,2%	41	67,2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS – 01 za lata 2009-2010.

W porównaniu z rokiem 2009, w roku 2010 wzrosła o 14,8% liczba osób uczestniczących w podstawowych formach aktywizacji zawodowej. Zwiększyła się o 270% liczba osób korzystających ze studiów podyplomowych, a także o 97,6% liczba osób, które skierowano na roboty publiczne. Duży wzrost bo o 67,2% wykazany jest w liczbie osób które skorzystały z refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Wzrosła również o 39,9% liczba osób, którym przyznano jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, natomiast o 30,3% wzrosła liczba osób, które skorzystały ze szkoleń. Jednocześnie nastąpił spadek o 36,4% liczby osób korzystających z prac interwencyjnych oraz o 4,3% liczby osób uczestniczących w pracach społecznie użytecznych oraz o 0,3 osób skierowanych na staże.

4. EFEKTYWNOŚĆ PODSTAWOWYCH FORM AKTYWIZACJI W 2010 ROKU

Podstawą do dokonania oceny podstawowych form aktywizacji zawodowej jest analiza ich efektywności. Efektywność należy rozpatrywać uwzględniając jednocześnie trzy podstawowe jej mierniki tj. wskaźniki efektywności zatrudnieniowej, wskaźnik efektywności kosztowej oraz przeciętny koszt uczestnictwa. W celu dokonania oceny analizie poddano następujące formy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych: szkolenia, studia podyplomowe, staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

TABELA 4. EFEKTYWNOŚĆ PROGRAMÓW RYNKU PRACY W POWIECIE PUŁAWSKIM W 2010 ROKU WEDŁUG FORM.

Wyszczególnienie	Liczba osób, które			Efektywność zatrudnieniowa (%) (poz. 4/poz. 3)	Wydatki (w tys. zł)	Koszt aktywizacji 1 osoby (w zł) (poz. 6/poz. 2)	Efektywność kosztowa (w zł) (poz. 6/poz.4)
	uczestniczyły w programie	zakończyły udział w programie	podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po zakończeniu				
1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem	1964	1631	726	44,5%	13 556,2	6 902,00 zł	18 672,00 zł
Szkolenia	434	425	88	20,7%	1 055,6	2 432,00 zł	11 995,00 zł
Studia podyplomowe	37	12	11	91,7%	97,9	2 646,00 zł	8 900,00 zł
Staże	1006	717	281	39,2%	5 812,3	5 778,00 zł	20 684,00 zł
Prace interwencyjne	21	11	8	72,7%	66,6	3 171,00 zł	8 325,00 zł
Roboty publiczne	83	83	15	18,1%	627,5	7 560,00 zł	41 833,00 zł
Prace społecznie użyteczne	67	67	7	10,4%	40,7	607,00 zł	5 814,00 zł
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	214	214	214	100,0%	4 002,4	18 703,00 zł	18 703,00 zł
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	102	102	102	100,0%	1 853,2	18 169,00 zł	18 169,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS – 01 i sprawozdania MPiPS – 02 za 2010 rok.

4.1. SZKOLENIA

W 2010 roku w szkoleniach uczestniczyły 434 osoby bezrobotne, tj. o 101 osób więcej niż w 2009 roku. 425 osób ukończyło szkolenie, natomiast 88 znalazło zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęło działalność na własny rachunek. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla szkoleń w 2010 roku ukształtował się na poziomie 20,7% i był o 1,7 punktu procentowego wyższy w porównaniu do roku 2009.

Przeciętny koszt uczestnictwa w szkoleniach wyniósł 2 432,00 zł na osobę i był o 291,00 zł na osobę wyższy w porównaniu do roku 2009 (tj. o 13,6%).

Przeciętny koszt ponownego zatrudnienia (wskaźnik efektywności kosztowej) dla tej formy aktywizacji w 2010 roku wyniósł 11 995,00 zł na osobę i był o 90,00 zł niższy w porównaniu z rokiem poprzednim.

TABELA 5. EFEKTYWNOŚĆ SZKOLEŃ W POWIECIE PUŁAWSKIM W LATACH 2009-2010.

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	Zmiana w stosunku do 2009	%
1	Wydatki na szkolenia (w tys. zł)	713,0	1 055,6	342,6	48,1%
2	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach	333	434	101	30,3%
3	Liczba osób, które ukończyły szkolenie	311	425	114	36,7%
4	Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie po szkoleniu	59	88	29	49,2%
5	Efektywność zatrudnieniowa (%) (Lp. 4:3)	19,0%	20,7%	1,7%	-
6	Koszt uczestnictwa w programie (w zł/os.) (Lp. 1:2)	2 141,00 zł	2 432,00 zł	291,00 zł	13,6%
7	Efektywność kosztowa (w zł/os.) (Lp. 1:4)	12 085,00 zł	11 995,00 zł	-90,00 zł	-0,7%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS – 01 i sprawozdania MPiPS – 02 za lata 2009-2010.

4.2. STUDIA PODYPLOMOWE

W 2010 roku 37 osób bezrobotnych uczestniczyło w studiach podyplomowych, w tym 10 osób rozpoczęło studia podyplomowe w 2009 roku, 1 osoba podjęła pracę w trakcie studiów podyplomowych i nadal kontynuowała udział w programie. W 2010 roku 12 osób zakończyło udział w programie, z czego 11 osób znalazło zatrudnienia, inną pracę zarobkową lub podjęło działalność na własny rachunek. Wskaźnik efektywności zatrudnienia dla studiów podyplomowych w 2010 roku wyniósł 91,7%.

Przeciętny koszt uczestnictwa w studiach podyplomowych wyniósł 2 646,00 zł na osobę i był o 986,00 zł na osobę wyższy w porównaniu do roku 2009 (tj. o 59,4%).

Przeciętny koszt ponownego zatrudnienia (wskaźnik efektywności kosztowej) dla tej formy aktywizacji w 2010 roku wyniósł 8 900,00 zł na osobę.

TABELA 6. EFEKTYWNOŚĆ STUDIÓW PODYPLOMOWYCH W POWIECIE PUŁAWSKIM W LATACH 2009-2010.

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	Zmiana w stosunku do 2009	%
1	Wydatki na studia podyplomowe (w tys. zł)	16,6	97,9	81,3	489,8%
2	Liczba osób uczestniczących w studiach podyplomowych	10	37	27	270,0%
3	Liczba osób, które ukończyły studia podyplomowe	0	12	12	-
4	Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie po studiach podyplomowych	0	11	11	-
5	Efektywność zatrudnieniowa (%) (Lp. 4:3)	-	91,7%	-	-
6	Koszt uczestnictwa w programie (w zł/os.) (Lp. 1:2)	1 660,00 zł	2 646,00 zł	986,00 zł	59,4%
7	Efektywność kosztowa (w zł/os.) (Lp. 1:4)	0,00 zł	8 900,00 zł	8 900,00 zł	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS – 01 i sprawozdania MPiPS – 02 za lata 2009-2010.

4.3. STAŻE

W 2010 roku w stażach uczestniczyło 1006 osób bezrobotnych, tj. o 3 osoby mniej niż w 2009 roku. 717 osób ukończyło uczestnictwo w stażach, natomiast 281 znalazło zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęło działalność na własny rachunek. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla staży w 2010 roku ukształtował się na poziomie 39,2% i był o 1,2 punktu procentowego niższy w porównaniu do roku 2009.

Przeciętny koszt uczestnictwa w stażach wyniósł 5 778,00 zł na osobę i był o 1 572,00 zł na osobę wyższy w porównaniu do roku 2009 (tj. o 37,4%).

Przeciętny koszt ponownego zatrudnienia (wskaźnik efektywności kosztowej) dla tej formy aktywizacji w 2010 roku wyniósł 20 684,00 zł na osobę (w roku 2009 14 242,00 zł/os.) i był wyższy w porównaniu z rokiem poprzednim o 45,2%.

TABELA 7. EFEKTYWNOŚĆ STAŻY I PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO W POWIECIE PUŁAWSKIM W LATACH 2009-2010.

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	Zmiana w stosunku do 2009	%
1	Wydatki na staże (w tys. zł)	4 244,2	5 812,3	1 568,1	36,9%
2	Liczba osób uczestniczących w stażach	1009	1006	-3	-0,3%
3	Liczba osób, które ukończyły staże	737	717	-20	-2,7%
4	Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie po stażu	298	281	-17	-5,7%
5	Efektywność zatrudnieniowa (%) (Lp. 4:3)	40,4%	39,2%	-1,2%	-
6	Koszt uczestnictwa w programie (w zł/os.) (Lp. 1:2)	4 206,00 zł	5 778,00 zł	1 572,00 zł	37,4%
7	Efektywność kosztowa (w zł/os.) (Lp. 1:4)	14 242,00 zł	20 684,00 zł	6 442,00 zł	45,2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS – 01 i sprawozdania MPiPS – 02 za lata 2009-2010.

W związku z zaprzestaniem realizacji instrumentu przygotowania zawodowego w miejscu pracy od 1 lutego 2009, w niniejszej ocenie nie została dokonana analiza tej formy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Liczba osób korzystających w 2009 z przygotowania zawodowego w miejscu pracy została dodana do liczby osób uczestniczących w stażu i analizowana jako całość.

Głównymi obszarami zawodowymi, w których osoby bezrobotne odbywały staż były:

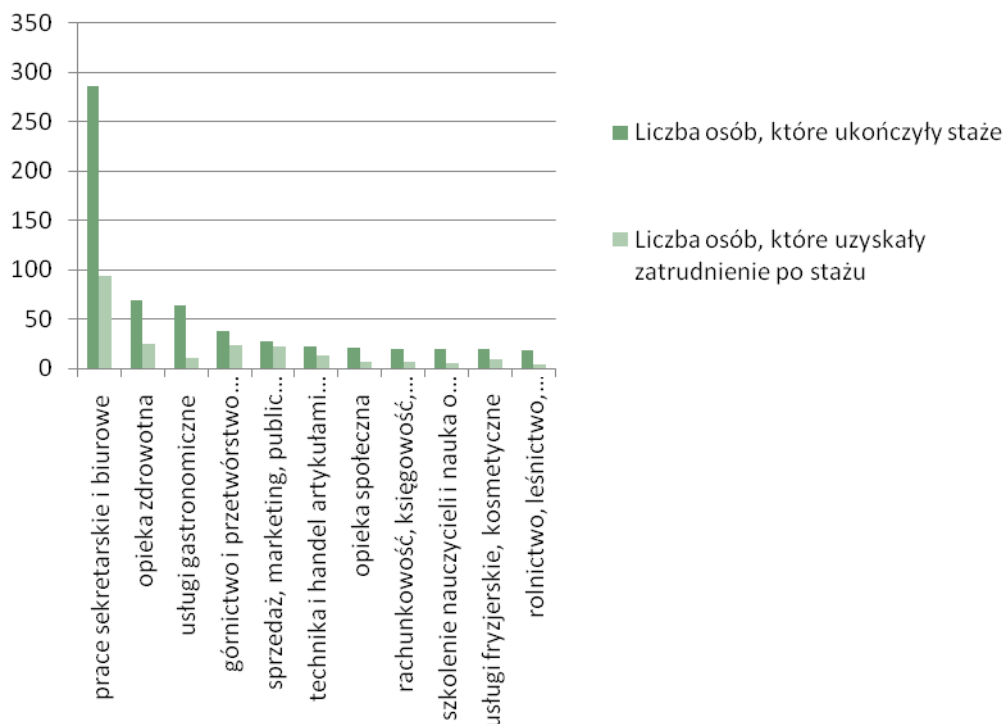
- prace sekretarskie i biurowe (286 os.),
- opieka zdrowotna (69 os.),
- usługi gastronomiczne (64 os.),
- górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (przemysł spożywczy, lekki, chemiczny) (38 os.),
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami (28 os.)

TABELA 8. OBSZARY ZAWODOWE, W KTÓRYCH BEZROBOTNI ODBYWALI STAŻ W 2010 ROKU.

Wyszczególnienie	Liczba osób, które zakończyły staże i przygotowanie zawodowe	Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie po stażu i przygotowaniu zawodowym	Odsetek zatrudnionych w liczbie osób, które zakończyły program (%)
prace sekretarskie i biurowe	286	94	32,9%
opieka zdrowotna	69	25	36,2%
usługi gastronomiczne	64	11	17,2%
górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (przemysł spożywczy, lekki, chemiczny)	38	23	60,5%
sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	28	22	78,6%
technika i handel artykułami technicznymi	22	13	59,1%
opieka społeczna	21	7	33,3%
rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	20	7	35,0%
szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu	19	5	26,3%
usługi fryzjerskie, kosmetyczne	19	9	47,4%
rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	18	4	22,2%
pozostałe obszary	113	44	38,9%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych do Załącznika nr 4 do sprawozdania MPiPS – 01 za 2010 rok.

Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych, które w 2010 roku odbyły program stażu oraz uzyskały zatrudnienie po zakończonym udziale według obszarów zawodowych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych do Załącznika nr 4 do sprawozdania MPiPS – 01 za 2010 rok.

Wysoką efektywność zatrudnieniową (powyżej 40%) osiągnięto w następujących obszarach zawodowych:

- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami (78,6%),
- górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (przemysł spożywczy, lekki, chemiczny) (60,5%),
- technika i handel artykułami technicznymi (59,1%)
- usługi fryzjerskie, kosmetyczne (47,4%)

W najpopularniejszym obszarze zawodowym: „prace sekretarskie i biurowe” wskaźnik efektywności zatrudnieniowej wyniósł 32,9%.

4.4. PRACE INTERWENCYJNE

W 2010 roku w pracach interwencyjnych uczestniczyło 21 osób bezrobotnych, tj. o 12 osób mniej niż w 2009 roku. 11 osób ukończyło uczestnictwo w tej formie aktywizacji, natomiast 8 osób uzyskało dalsze zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęło działalność na własny rachunek. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla prac interwencyjnych w 2010 roku kształtował się na poziomie 72,7% i był o 1,3 punktu procentowego niższy w porównaniu do roku 2009.

Przeciętny koszt uczestnictwa w pracach interwencyjnych wyniósł 3 171,00 zł na osobę i był o 310,00 zł na osobę wyższy w porównaniu do roku 2009 (tj. o 10,8%).

Przeciętny koszt ponownego zatrudnienia (wskaźnik efektywności kosztowej) dla tej formy aktywizacji w 2010 roku wyniósł 8 325,00 zł na osobę (w roku 2009 4 720,00 zł/os.) i był wyższy w porównaniu z rokiem poprzednim o 76,4%.

TABELA 9. EFEKTYWNOŚĆ PRAC INTERWENCYJNYCH W POWIECIE PUŁAWSKIM W LATACH 2009-2010.

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	Zmiana w stosunku do 2009	%
1	Wydatki na prace interwencyjne (w tys. zł)	94,4	66,6	-27,8	-29,4%
2	Liczba osób uczestniczących w pracach interwencyjnych	33	21	-12	-36,4%
3	Liczba osób, które ukończyły prace interwencyjne	27	11	-16	-59,3%
4	Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie po pracach interwencyjnych	20	8	-12	-60,0%
5	Efektywność zatrudnieniowa (%) (Lp. 4:3)	74,1%	72,7%	-1,3%	-
6	Koszt uczestnictwa w programie (w zł/os.) (Lp. 1:2)	2 861,00 zł	3 171,00 zł	310,00 zł	10,8%
7	Efektywność kosztowa (w zł/os.) (Lp. 1:4)	4 720,00 zł	8 325,00 zł	3 605,00 zł	76,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS – 01 i sprawozdania MPiPS – 02 za lata 2009-2010.

Organizatorami prac interwencyjnych w 2010 roku byli pracodawcy działający w następujących branżach:

- budownictwo (6 os.),
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne (4 os.),
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna (3 os.),
- handel hurtowy i detaliczny (3 os.),
- edukacja (2 os.).

4.5. ROBOTY PUBLICZNE

W 2010 roku w robotach publicznych uczestniczyły 83 osoby bezrobotne. Wszyscy uczestnicy tej formy aktywizacji zawodowej zakończyli pracę, natomiast 15 osób uzyskało dalsze zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęło działalność na własny rachunek. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla robót publicznych w 2010 roku ukształtował się na poziomie 18,1 i był o 8,5 punktu procentowego wyższy w porównaniu do roku 2009.

Przeciętny koszt uczestnictwa w robotach publicznych wyniósł 7 560,00 zł na osobę i był o 1 458,00 zł na osobę wyższy w porównaniu do roku 2009 (tj. o 23,9%).

Przeciętny koszt ponownego zatrudnienia (wskaźnik efektywności kosztowej) dla tej formy aktywizacji w 2010 roku wyniósł 41 833,00 zł na osobę (w roku 2009 64 075,00 zł/os.) i był o 22 242,00 zł niższy w porównaniu z rokiem poprzednim (tj. o 34,75%).

TABELA 10. EFEKTYWNOŚĆ ROBÓT PUBLICZNYCH W POWIECIE PUŁAWSKIM W LATACH 2009-2010.

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	Zmiana w stosunku do 2009	%
1	Wydatki na roboty publiczne (w tys. zł)	256,3	627,5	371,2	144,8%
2	Liczba osób uczestniczących w robotach publicznych	42	83	41	97,6%
3	Liczba osób, które ukończyły roboty publiczne	42	83	41	97,6%
4	Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie po robotach publicznych	4	15	11	275,0%
5	Efektywność zatrudnieniowa (%) (Lp. 4:3)	9,5%	18,1%	8,5%	-
6	Koszt uczestnictwa w programie (w zł/os.) (Lp. 1:2)	6 102,00 zł	7 560,00 zł	1 458,00 zł	23,9%
7	Efektywność kosztowa (w zł/os.) (Lp. 1:4)	64 075,00 zł	41 833,00 zł	-22 242,00 zł	-34,7%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS – 01 i sprawozdania MPiPS – 02 za lata 2009-2010.

Organizatorami robót publicznych w 2010 roku był Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Puławach oraz 5 gmin Powiatu Puławskiego (Janowiec, Baranów, Końskowola, Kurów, Kazimierz Dolny). Prace wykonywane w gminach przez zatrudnione osoby w ramach robót publicznych polegały na:

- porządkowaniu terenów zieleni,
- usuwanie skutków powodzi,
- porządkowaniu dróg i przystanków na terenie gminy,
- sprzątaniu rowów przydrożnych,
- karczowaniu krzaków,
- likwidowanie „dzikich” składowisk odpadów w lasach, rowach przydrożnych,
- pomoc przy wykonywaniu nawierzchni żużlowej na drogach do pól i łąk,
- pomoc przy uzupełnieniu ubytków w nawierzchni drogowej,
- pomoc przy rozbiórce starych chodników i wykonaniu nowych,
- utrzymanie i konserwacja elementów małej architektury
- pomocy przy remontach budynków użyteczności publicznej.

Prace wykonywane w Rejonowym Związku Spółek Wodnych przez zatrudnione osoby w ramach robót publicznych to:

- konserwacja rowów melioracyjnych,
- renowacja drenowania,
- remonty budowli melioracyjnych,
- zabezpieczenie ludności przed powodzią,
- usuwanie skutków podtopień i powodzi.

4.6. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

W 2010 roku w pracach społecznie użytecznych uczestniczyło 67 osób bezrobotnych. Wszyscy uczestnicy tej formy aktywizacji zawodowej zakończyli pracę, natomiast 7 osób uzyskało zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęło działalność na własny rachunek. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla prac społecznie użytecznych w 2010 roku ukształtował się na poziomie 10,4% i był o 9,6 punktu procentowego niższy w porównaniu do roku 2009.

Przeciętny koszt uczestnictwa w pracach społecznie użytecznych wyniósł 607,00 zł na osobę i był o 107,00 zł wyższy w porównaniu do roku 2009 (tj. o 21,4%).

Przeciętny koszt ponownego zatrudnienia (wskaźnik efektywności kosztowej) dla tej formy aktywizacji w 2010 roku wyniósł 5 814,00 zł na osobę (w roku 2009 2 500,00 zł/os.) i był wyższy w porównaniu z rokiem poprzednim o 132,6%.

TABELA 11. EFEKTYWNOŚĆ PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH W POWIECIE PUŁAWSKIM W LATACH 2009-2010.

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	Zmiana w stosunku do 2009	%
1	Wydatki na prace społecznie użyteczne (w tys. zł)	35,0	40,7	5,7	16,3%
2	Liczba osób uczestniczących w pracach społecznie użytecznych	70	67	-3	-4,3%
3	Liczba osób, które ukończyły prace społecznie użyteczne	70	67	-3	-4,3%
4	Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie po pracach społecznie użytecznych	14	7	-7	-50,0%
5	Efektywność zatrudnieniowa (%) (Lp. 4:3)	20,0%	10,4%	-9,6%	-
6	Koszt uczestnictwa w programie (w zł/os.) (Lp. 1:2)	500,00 zł	607,00 zł	107,00 zł	21,4%
7	Efektywność kosztowa (w zł/os.) (Lp. 1:4)	2 500,00 zł	5 814,00 zł	3 314,00 zł	132,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MPiPS – 01 i sprawozdania MPiPS – 02 za lata 2009-2010.

4.7. ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

W 2010 roku środki na podjęcie działalności gospodarczej przyznano 214 osobom bezrobotnym, tj. 61 osobom więcej w porównaniu z rokiem 2009.

Przeciętna wysokość przyznanych bezrobotnemu środków wyniosła 18 703,00 zł na osobę i była o 653,00 zł na osobę wyższa w porównaniu do roku 2009 (tj. o ok. 3,6%).

**TABELA 12. EFEKTYWNOŚĆ ŚRODKÓW NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W POWIECIE
PUŁAWSKIM W LATACH 2009-2010.**

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	Zmiana w stosunku do 2009	%
1	Wydatki na przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej (w tys. zł)	2 761,6	4 002,4	1 240,8	44,9%
2	Liczba osób, które rozpoczęły działalność gospodarczą w wyniku uzyskanego dofinansowania	153	214	61	39,9%
3	Przeciętna wysokość dofinansowania (w zł/os.) (Lp. 1:2)	18 050,00 zł	18 703,00 zł	653,00 zł	3,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 02 za lata 2009-2010 oraz danych własnych PUP w Puławach.

Osoby bezrobotne podjęły działalność gospodarczą w następujących branżach (wg PKD 2007):

- budownictwo (60 os.),
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych (52 os.),
- przetwórstwo przemysłowe (22 os.),
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (17 os.),
- transport i gospodarka magazynowa (12 os.),
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (6 os.),
- informacja i komunikacja (6 os.),
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa (6 os.),
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (5 os.),
- edukacja (4 os.),
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (3 os.),
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna (3 os.),
- gospodarka ściekami i odpadami (2 os.)
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (1 os.),
- pozostała działalność usługowa (15 os.).

4.8. REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

W 2010 roku koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy zrefundowano 79 podmiotom gospodarczym (tj. 31 podmiotów więcej w porównaniu do 2009 roku). W ten sposób wsparto powstanie lub doposażenie 102 stanowisk pracy.

Przeciętna wysokość refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy wyniosła 18 169,00 zł na 1 stanowisko pracy i była o 2 290,00 zł wyższa w porównaniu do roku 2009 (tj. o ok. 14,4%).

**TABELA 13. EFEKTYWNOŚĆ REFUNDACJI KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY
W POWIECIE PUŁAWSKIM W LATACH 2009-2010.**

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	Zmiana w stosunku do 2008	%
1	Wydatki na refundację pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy (w tys. zł)	968,6	1 853,2	884,6	91,3%
2	Liczba dofinansowanych podmiotów gospodarczych	48	79	31	64,6%
3	Liczba osób zatrudnionych na dofinansowanym stanowisku pracy	61	102	41	67,2%
4	Przeciętna wysokość dofinansowania na jedno stanowisko pracy (w zł.) (Lp. 1:2)	15 879,00 zł	18 169,00 zł	2 290,00 zł	14,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 02 za lata 2009-2010 oraz danych własnych PUP w Puławach.

Z tej formy aktywizacji zawodowej korzystali pracodawcy prowadzący działalność gospodarczą w następujących branżach (wg PKD 2007):

- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych – 25,
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 6,
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 5,
- przetwórstwo przemysłowe – 4,
- budownictwo – 4,
- informacja i komunikacja – 2,
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 1,
- pozostała działalność usługowa – 1.

5. PODSUMOWANIE

Uczestnictwo w podstawowych formach aktywizacji zawodowej w 2010 roku zakończyło ogółem **1 631 osób bezrobotnych**, spośród których **726** podjęło zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność na własny rachunek. Tak więc przeciętna efektywność zatrudnieniowa w Powiecie Puławskim w 2010 roku ukształtowała się na poziomie 44,5%. Przeciętnie rzecz biorąc w 2010 roku uczestnictwo w formie aktywizacji zawodowej dla co drugiej osoby bezrobotnej zakończyło się podjęciem pracy.

Dla poszczególnych form aktywnych, wartości tego wskaźnika są zróżnicowane. Przyjmuje się, że efektywność zatrudnieniowa równa się 100% w przypadku przyznania środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Pomijając zatem te dwie formy aktywizacji zawodowej, najbardziej efektywne pod względem podjęcia zatrudnienia w Powiecie Puławskim w 2010 roku okazały się studia podyplomowe (91,7%), prace interwencyjne (72,7%), staże (39,2%) oraz szkolenia (20,7%). Wskaźniki efektywności zatrudnieniowej robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych ukształtowały się na stosunkowo niskim poziomie, równym odpowiednio: 18,1% i 10,4%. Wysoka efektywność studiów podyplomowych związana jest głównie z tym, że osoby korzystające z tej formy aktywizacji zawodowej, dodatkowo podnosząc swoje kwalifikacje zawodowe mają dużo większe szanse na podjęcie zatrudnienia.

Analizując **koszty uczestnictwa w programie jednej osoby** „najdroższymi” formami aktywizacji zawodowej pozostają środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (przeciętny koszt dla tych form wyniósł w 2010 roku odpowiednio 18 703 zł/os. oraz 18 169 zł/os.), przy czym jednocześnie najwyższa jest efektywność zatrudnieniowa tych form. Przeznaczenie środków finansowych na tworzenie stanowisk pracy poprzez „dotację” lub refundację kosztów pracodawcy, skutkuje samozatrudnieniem na okres co najmniej 12 miesięcy lub stworzeniem stanowiska pracy na 24 miesiące.

Wysoki jest koszt uczestnictwa jednej osoby w robotach publicznych (7 560 zł/os.). Przeciętny koszt uczestnictwa w stażu ukształtował się w 2010 roku na poziomie 5 778 zł/os. Stosunkowo „tanie” są prace interwencyjne (3 171 zł/os.), studia podyplomowe (2 646 zł/os.) oraz szkolenia (2 432 zł/os.), natomiast „najtańsze” prace społecznie użyteczne (607 zł/os.).

Biorąc pod uwagę **efektywność kosztową** „najdroższe” są roboty publiczne. Koszt ponownego zatrudnienia jednego uczestnika w 2010 roku wyniósł dla tej formy aktywizacji ponad 41 000 zł. Mimo, że rolą robót publicznych jest m.in. reintegracja zawodowa i społeczna, a adresatami wsparcia są osoby, które mają największe trudności na rynku pracy, należy uznać, że jest to najmniej efektywna forma pomocy, wymagająca zbyt dużych nakładów finansowych i jednocześnie nie przynosząca pożądanych efektów w postaci utrzymania lub znalezienia zatrudnienia przez aktywizowane osoby.

Mniejszym zróżnicowaniem – od 18 169 zł/os. do 20 684 zł/os. – charakteryzował się koszt ponownego zatrudnienia dla staży oraz środków przeznaczonych na tworzenie stanowisk pracy poprzez „dotacje” oraz refundację kosztów pracodawcy. Formy te przy tak kształtującym się poziomie wskaźnika efektywności kosztowej, cechują się stosunkowo wysokim wskaźnikiem zatrudnienia, dlatego też należy przyjąć, że są to najbardziej efektywne programy rynku pracy.

Wskaźnik efektywności kosztowej szkoleń wyniósł w 2010 roku 11 995 zł/os. Ponadto szkolenia charakteryzuje stosunkowo niski wskaźnik efektywności zatrudnieniowej oraz niski koszt aktywizacji jednej osoby, co powoduje, że forma ta jest słabo efektywna, cieszy się jednak bardzo dużym zainteresowaniem wśród osób bezrobotnych.

Wskaźnik efektywności kosztowej dla studiów podyplomowych wyniósł w 2010 roku 8 900 zł/os. przy niskim koszcie aktywizacji jednej osoby (2 432 zł) i jednocześnie wysokiej efektywności zatrudnieniowej (91,7%) daje nam dużą efektywność tej formy aktywizacji.

„Najtańsze” pod względem kosztów ponownego zatrudnienia okazały się prace interwencyjne i prace społecznie użyteczne. Badany wskaźnik dla powyższych form wyniósł w 2010r. odpowiednio 8 325 zł/os. i 5 814 zł/os.

SPIS TABEL

Tabela 1. Limit środków Funduszu Pracy na finansowanie aktywnych form w latach 2009-2010 w Powiecie Puławskim	5
Tabela 2. Wydatki Funduszu Pracy przeznaczone na realizację podstawowych aktywnych form w latach 2009-2010 w Powiecie Puławskim	6
Tabela 3. Liczba osób objętych aktywnymi formami w latach 2009-2010 w Powiecie Puławskim	9
Tabela 4. Efektywność programów rynku pracy w Powiecie Puławskim w 2010 roku według form	10
Tabela 5. Efektywność szkoleń w Powiecie Puławskim w latach 2009-2010.....	11
Tabela 6. Efektywność studiów podyplomowych w Powiecie Puławskim w latach 2009-2010.	12
Tabela 7. Efektywność staży i przygotowania zawodowego w Powiecie Puławskim w latach 2009-2010.....	12
Tabela 8. Obszary zawodowe, w których bezrobotni odbyli program stażu w 2010 roku.	13
Tabela 9. Efektywność prac interwencyjnych w Powiecie Puławskim w latach 2009-2010.	15
Tabela 10. Efektywność robót publicznych w Powiecie Puławskim w latach 2009-2010.....	16
Tabela 11. Efektywność prac społecznie użytecznych w Powiecie Puławskim w latach 2009-2010.	17
Tabela 12. Efektywność środków na podjęcie działalności gospodarczej w Powiecie Puławskim w latach 2009-2010.....	18
Tabela 13. Efektywność refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w Powiecie Puławskim w latach 2009-2010.....	19

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Środki finansowe FP na aktywne formy w latach 2009-2010 w Powiecie Puławskim.....	5
Wykres 2. Struktura wydatków Funduszu Pracy na realizację aktywnych form w 2010 roku	7
Wykres 3. Struktura aktywizowanych osób według form w roku 2010.	8
Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych, które w 2010 roku odbyły program stażu oraz uzyskały zatrudnienie po zakończonym udziale według obszarów zawodowych.....	14